

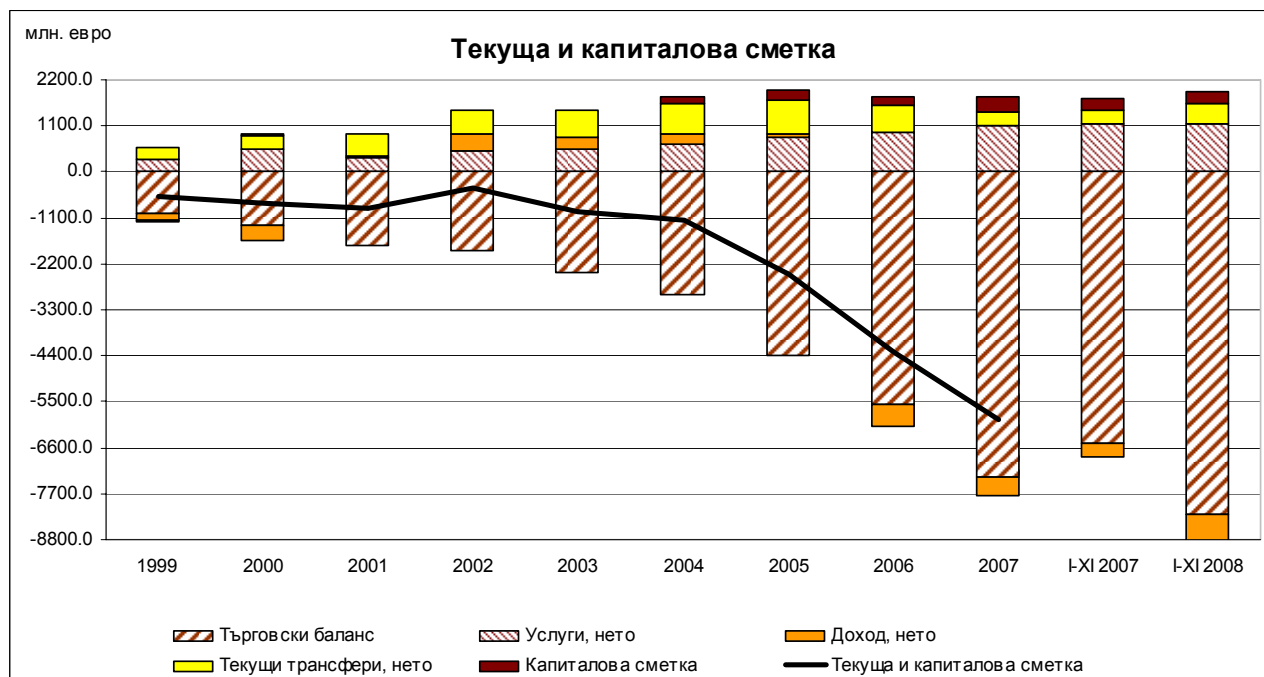
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – ноември 2008 г.

За януари – ноември 2008 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 7211.7 млн. евро (21.2% от БВП²), при дефицит от 5083 млн. евро (17.6% от БВП) за същия период на 2007 г.

За ноември 2008 г. **текущата сметка** е отрицателна, в размер на 838.2 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 752.4 млн. евро за същия месец на 2007 г. Основен фактор за увеличението на дефицита по текущата сметка е намалението на годишна база на размера на статията **Доход, нето** до дефицит в размер на 69 млн. евро за ноември 2008 г. За януари – ноември 2008 г. текущата сметка има дефицит в размер на 7465.8 млн. евро (21.9% от БВП), при дефицит от 5362.7 млн. евро (18.6% от БВП) за същия период на 2007 г. Основни фактори за увеличението на дефицита по текущата сметка са нарасналите дефицити по търговското салдо (с 1689 млн. евро) и по статия **Доход** (с 609.9 млн. евро).

Търговското салдо³ за януари – ноември 2008 г. е отрицателно, в размер на 8178.5 млн. евро (24% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 6489.6 млн. евро (22.5% от БВП) за същия период на 2007 г. За ноември 2008 г. **търговското салдо** е отрицателно, в размер на 747.2 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 800.7 млн. евро за същия месец на 2007 г.

Износът (FOB) възлиза на 14 328.7 млн. евро, при 12 402.4 млн. евро за същия период на 2007 г., като нараства с 15.5% на годишна база, при 12.4% за същия период на 2007 г. За ноември 2008 г. **износът (FOB)**

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2007 г. и 2008 г. Данните за октомври 2008 г. са ревизирани. С отчета за декември 2008 г. ще бъдат представени ревизии на данните за ноември 2008 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2007 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 28 898 млн. евро и оценка за 2008 г. – 34 022 млн. евро.

³ Данните за вноса и износа е необходимо да бъдат анализирани и интерпретирани внимателно поради проблемите с техния обхват и качеството след въвеждането от 1 януари 2007 г. на системата „Интрастат“.

възлиза на 1077.6 млн. евро, при 1267.9 млн. евро за същия месец на 2007 г., като намалява с 15% на годишна база, при увеличение на годишна база от 20.9% за същия месец на 2007 г. **Вносът (FOB)** за отчетния период на 2008 г. е 22 507.3 млн. евро, при 18 891.9 млн. евро за януари – ноември 2007 г., като нараства с 19.1% на годишна база при 19.4% за същия период на 2007 г. За ноември 2008 г. **вносът (FOB)** е 1824.8 млн. евро, при 2068.6 млн. евро за ноември 2007 г., като намалява с 11.8% на годишна база при увеличение на годишна база от 27.7% за същия месец на 2007 г.

Салдото по **услугите** е положително, в размер на 1148.4 млн. евро (3.4% от БВП), при положително салдо в размер на 1157.9 млн. евро (4% от БВП) за същия период на 2007 г.

Салдото по статията **Доход** е отрицателно, в размер на 939.3 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 329.4 млн. евро за същия период на 2007 г. За ноември 2008 г. салдото по статията е отрицателно, в размер на 69 млн. евро при положително в размер на 32.2 млн. евро за същия месец на 2007 г.

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 503.7 млн. евро (1.5% от БВП) при 298.5 млн. евро (1% от БВП) за същия период на 2007 г. За ноември 2008 г. статията **Текущи трансфери, нето** е отрицателна в размер на 4.9 млн. евро при положителна в размер на 52.9 млн. евро за същия месец на 2007 г.

Капиталовата сметка е положителна, в размер на 254.1 млн. евро, при 279.7 млн. евро за същия период на 2007 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 10 926.1 млн. евро, при положителна сметка в размер на 10 076.1 млн. евро за същия период на 2007 г.

Преките инвестиции в чужбина са 444.9 млн. евро, при 161.7 млн. евро за същия период на 2007 г.⁴ **Преките чуждестранни инвестиции в страната**⁵ са 5274.6 млн. евро (15.5% от БВП), при 5963.3 млн. евро (20.6% от БВП) за същия период на 2007 г. Преките инвестиции покриват 70.7% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 111.2% за януари – ноември 2007 г.

Портфейлните инвестиции – активи нарастват със 156.3 млн. евро, а за същия период на 2007 г. те намаляват с 39.4 млн. евро. **Портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 403.6 млн. евро. За януари – ноември 2007 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 278.4 млн. евро. За ноември 2008 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват със 136.7 млн. евро при увеличение в размер на 68.3 млн. евро за същия месец на 2007 г.

Други инвестиции – активи намаляват с 597.9 млн. евро, при увеличение в размер на 62.3 млн. евро за същия период на 2007 г. За ноември 2008 г. **други инвестиции – активи** намаляват с 298 млн. евро, при увеличение в размер на 344.6 млн. евро за същия месец на 2007 г. **Други инвестиции – пасиви** нарастват с 6164.3 млн. евро, при увеличение от 4614.1 млн. евро за януари – ноември 2007 г. За ноември 2008 г. **други инвестиции – пасиви** нарастват с 442.1 млн. евро, при увеличение от 947.4 млн. евро за ноември 2007 г.

За отчетния период статията **Грешки и пропуски** има отрицателна стойност, в размер на 1479.8 млн. евро. За същия период на 2007 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 1700.3 млн. евро. За ноември 2008 г. статията има положителна стойност, в размер на 48.1 млн. евро при отрицателна в размер на 343.5 за същия месец на 2007 г.

Общият баланс е положителен, в размер на 2234.7 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 3292.9 млн. евро за същия период на 2007 г.

За януари – ноември 2008 г. резервните активи на БНБ⁶ нарастват с 2234.7 млн. евро.

* * *

Приложение: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Външен сектор*, съответно *Платежен баланс* и *Външна търговия*.

⁴ Разликата в размера на инвестициите за двата периода се дължи основно на извършена инвестиция в чужбина през март 2008 г. от дъщерно дружество в България на голяма мултинационална компания.

⁵ Предварителните данни за 2007 г. и 2008 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2008 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁶ Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Ноември.07	Ноември.08	към 30.XI.2007	към 30.XI.2008	към 30.XI.2007	към 30.XI.2008
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-634.2	-825.7	-5083.0	-7211.7	-5918.7	-8075.8
А. Текуща сметка¹	-752.4	-838.2	-5362.7	-7465.8	-6230.1	-8406.5
Стоки: кредит (f.o.b.)	1267.9	1077.6	12402.4	14328.7	13379.0	15438.2
Стоки: дебит (f.o.b.)	-2068.6	-1824.8	-18891.9	-22507.3	-20641.4	-24430.0
Търговски баланс ²	-800.7	-747.2	-6489.6	-8178.5	-7262.4	-8991.8
Услуги: кредит	251.4	281.2	4341.1	4942.7	4619.6	5226.7
Транспорт ³	87.6	90.0	1295.3	1456.6	1380.2	1545.7
Пътувания ⁴	78.1	79.2	2174.9	2426.1	2282.2	2538.2
Други услуги	85.7	112.0	871.0	1060.0	957.1	1142.8
Услуги: дебит	-288.2	-298.4	-3183.2	-3794.2	-3466.8	-4121.1
Транспорт ³	-110.6	-95.7	-1082.7	-1331.0	-1167.9	-1434.6
Пътувания ⁴	-112.0	-111.9	-1223.1	-1491.1	-1306.9	-1600.1
Други услуги	-65.7	-90.8	-877.5	-972.2	-992.0	-1086.4
Услуги, нето	-36.8	-17.1	1157.9	1148.4	1152.7	1105.6
Стоки и нефакторни услуги, нето	-837.5	-764.4	-5331.7	-7030.1	-6109.7	-7886.2
Доход: кредит	137.6	145.9	1400.2	1597.0	1508.9	1728.5
Компенсации на наетите ⁵	106.1	108.5	1123.3	1294.2	1209.7	1400.2
Инвестиционен доход	31.5	37.4	276.9	302.9	299.3	328.3
Доход: дебит	-105.5	-214.9	-1729.7	-2536.4	-1977.2	-2789.7
Компенсации на наетите	-1.5	-2.2	-36.2	-23.4	-39.5	-26.7
Инвестиционен доход	-103.9	-212.6	-1693.4	-2513.0	-1937.7	-2763.1
Доход, нето	32.2	-69.0	-329.4	-939.3	-468.2	-1061.2
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-805.4	-833.4	-5661.1	-7969.5	-6577.9	-8947.4
Текущи трансфери, нето	52.9	-4.9	298.5	503.7	347.8	540.9
Текущи трансфери, кредит ⁶	115.3	54.0	819.5	1183.2	885.0	1272.3
Текущи трансфери, дебит	-62.3	-58.9	-521.1	-679.5	-537.2	-731.4
Б. Капиталова сметка^{1,7}	118.2	12.5	279.7	254.1	311.4	330.7
Капиталови трансфери, нето ⁶	118.2	12.5	279.7	254.1	311.4	330.7
Текуща и капиталова сметка	-634.2	-825.7	-5083.0	-7211.7	-5918.7	-8075.8
В. Финансова сметка^{1,7}	1195.2	826.7	10076.1	10926.1	10613.0	11477.3
Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸	584.0	247.4	5794.2	4829.7	6394.1	5344.7
Преки инвестиции в чужбина	-15.0	-13.3	-161.7	-444.9	-209.5	-483.5
Преки инвестиции в България ⁹	599.1	260.7	5963.3	5274.6	6611.0	5828.3
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	-7.4	0.0	-7.4	0.0
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-41.5	-21.9	39.4	-156.3	-4.4	-262.7
Портфейлни инвестиции-пасиви	68.3	-136.7	-278.4	-403.6	-287.8	-514.3
Финансови деривати, нето	-18.4	-2.2	-30.9	-105.8	-50.8	-136.2
Други инвестиции-активи	-344.6	298.0	-62.3	597.9	-429.7	241.8
Търговски кредити, нето ¹¹	9.0	0.0	-143.3	-222.2	-132.1	-213.1
Заеми	-13.7	28.1	-129.5	-169.1	-132.2	-220.6
Валута и депозити ¹²	-340.6	269.0	300.2	763.8	-82.4	463.1
Други активи	0.6	0.8	-89.6	225.4	-83.0	212.4
Други инвестиции-пасиви	947.4	442.1	4614.1	6164.3	4991.7	6804.0
Търговски кредити, нето ¹³	36.1	0.0	221.7	196.5	239.3	232.6
Заеми ¹⁴	482.2	188.1	2969.0	3456.8	3320.4	3425.9
Депозити на нерезиденти	404.5	227.2	1397.6	2475.4	1408.2	3106.3
Други пасиви	24.6	26.7	25.8	35.5	23.8	39.1
Общо за групи А, Б и В	561.0	1.0	4993.2	3714.5	4694.3	3401.5
Г. Грешки и пропуски	-343.5	48.1	-1700.3	-1479.8	-1432.2	-1296.0
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	217.5	49.1	3292.9	2234.7	3262.1	2105.5
Д. Резерви и друго финансиране	-217.5	-49.1	-3292.9	-2234.7	-3262.1	-2105.5
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-217.5	-49.1	-3037.6	-2234.7	-2991.9	-2105.5
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	-255.3	0.0	-270.2	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за октомври 2008 г. са ревизирани.

С отчета за декември 2008 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за ноември 2008 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2008 г. предварителни данни на НСИ към 6 януари 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митнически декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2008 г. се базират на предварителна информация

от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Част от текущите трансфери са прекласифицирани като капиталови съгласно информация, постъпила от Министерството на финансите.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

9/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др.

Данните за 2007 г. и 2008 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

12/ За Други сектори данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2007 г. и януари - юни 2008 г.

За юли - ноември 2008 г. данните подлежат на ревизии.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови разлики. Отрицателният знак (-)

показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.